JOLIGE REIS

NAAR DE TENTOONSTELLING

TE LONDEN,

IN HET JAAR 1851.

VAN

twee Amsterdammers, die voor pleizier van huis gingen.

Als iemand eens een reisje doet,
Weet hij wat te vertellen.
Zoo dacht ik, en 'k nam stok en hoed
En ging naar *Londen* snellen.
Daar hebt gij gansch niet kwalijk aangedaan,
niet kwalijk aangedaan,
Vriend Uriaan! Vriend Uriaan!

ZIERIKZEE,
P. D. J. QUANJER.
1851.

JOLIGE REIS

NAAR DE TENTOONSTELLING

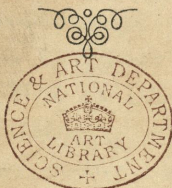
TE LONDEN,

IN HET JAAR 1851.

VAN

twee Amsterdammers, die voor pleizier

van huis gingen.

ZIERIKZEE,
P. D. J. QUANJER.
1851.

Als iemand eens een reisje doet,
Weet hij wat te vertellen.
Zoo dacht ik, en 'k nam stok en hoed
En ging naar *Londen* snellen.
Daar hebt gij gansch niet kwalijk aangedaan,
niet kwalijk aangedaan,
Vriend Uriaan! Vriend Uriaan!

PERSONEN.

WOUTER KLEI, *een bewoner van de Over-Betuwe.*

KEES RAMMEL, *een Amsterdammer en bewoner van het Fransche Pad.*

KAKKELINGA, *een vrije Fries.*

DOUWE, *een Grönninger.*

HARMEN, *een Drenthenaar.*

WESSEL, *een Overijsselsman.*

LIEVEN, *een Zeeuw.*

VAN HOUTEN, *een Utrechtenaar.*

PEER VAN GRINSVEN, *een Noord-Brabanter.*

VAN HAARLEM, *een Amsterdammer van den Haarlemmerdijk.*

JAN SAAI, *een Laaijenaar.*

EEN PROFESSOR IN DE MEDICIJNEN.

MEVROUW MIMA.

JOOLTJE, *hare dochter, vol sproeten, met scheele oogen, zwarte tanden en een wipneus.*

MOZES MEIJER, *een jood.*

„Leeve de oude rustige trekschuit! daarin reist men op zijn gemak en kan men ten minste op zijn oud-hollandsch een uurtje te zamen keuvelen!“ Zulk eene gedachte bezielde mij, toen ik onlangs op een Noord-Hollandsch reisje een jong mensch ontmoet had, die mij verhaalde, dat hij in den afgeloopen zomer voor pleizier naar *Londen* was geweest; doch ik wil hem hier zelf prozaïsch en dramatisch zijne bevinding doen mededeelen.

„Den geheelen voorzomer hadden Rammel en ik (*van Haarlem spreekt*) afspraak gemaakt te zamen de tentoonstelling te zullen bezoeken. Getrouw had hij gespaard om de reiskas bijeen te brengen, geen buitentuin had hij bezocht, geen schouwburg bijgewoond, ja zelfs het onmisbare sneeuwballetje had hij zich ontzegd, en in plaats van rencurrels en manilla's niets dan stinkstokken eu baai gerookt. Arme Kees! uw reisnoviciaat was voor u nog erger penetentie dan voor eenen nieuweling in de orde van la Trappe! Ook zijn reis-equipement liet niets te wenschen over. Verbeeld u onzen Kees met donkerbruine paletot, hagelwitte, stijve boorden, geschoren, mechanieke reishoed en nieuwmodischen pantalon en wanneer gij hem een stok, parapluie en nachtzak in handen geeft, hebt gij een overgelukkig mensch voor u. Het zoo ongeduldig verbeide oogenblik, het uur van vertrek was eindelijk aangebroken, en wij bevonden ons op de *Queen of England*, het stoomschip dat ons naar het brandpunt der wereld-industrie

zoude overvoeren. Kees Rammel had van louter gespannen verwachting in geen drie nachten geslapen, en, wat erger was, door preparatieven voor de reis, in geen drie dagen gegeten. In de beide kajuiten, zoowel als op het dek heerschte een buitengewoon gewoel, een zoo kakelbont gewemel, als daar welligt nog nooit had plaats gevonden. Het verschafte eene zonderlinge gewaarwording, alle talen en tongvallen der wereld als bij den torenbouw van *Babel* door elkander te hooren kakelen. Reeds daaruit maakte een slimme vogel, zoo als Kees Rammel de opmerking, dat wij ons naar de tentoonstelling aller natiën begaven, en dat het voorzeker zeer beleefd van de *Queen of England* was, dat zij zelve de vertegenwoordigers aller natiën naar *Londen* overbragt.

Wij waren nog niet lang de haven van *den Briel* uitgestoomd, of ik bespeurde aan den gezigteinder eenige witte koppen, die niet veel goeds van het weder voorspelden. Hoewel niet veel meer dan met een boeijer op het *IJ* gezeild hebbende, had ik toch zooveel begrip van goed of slecht weder op zee, dat er storm op til was, in welk vermoeden ik versterkt werd door den spoed, met welken door den hofmeester der boot de uren van verversching en middagmaal vervroegd werden. Naauwelijks had de klok twaalf glazen geslagen of de koffij, die anders om een uur na den middag wordt gebruikt, werd rondgediend, en in plaats van vier stonden om drie uur reeds zestig couverts voor de door de ongewone zeelucht tot honger geprikkelde magen gereed. Wel eens echter van mijn' oom Bram, den rustenden zeekapitein op *Texel* gehoord hebbende, dat men door niet te eten de zeeziekte kan overwinnen, wendde ik voor onpasselijk te zijn en begaf mij naar kooi toen Kees Rammel met eenige gegoede passagiers zich aan tafel zetten. Weldra was ik in eenen weldadigen slaap gedompeld en zoude welligt

eerst bij onze aankomst te *Londen* ontwaakt zijn, ware ik niet zoo wat omstreeks middernacht op eene onzachte wijze uit dien genoegelijken toestand gewekt geworden. Mijne gewaarwordingen echter naar waarheid te beschrijven, is mij niet mogelijk: verbeeld u echter, lezer! iemand die voor pleizier naar *Londen* gaat, als een kaatsbal in een gerold, met de knieën aan de kin, in zijne kooi heen en weder gekaatst; het stikduistere der kajuit te naauwernood door eene slingerende hanglamp verlicht; beneden van uit de diepte hoor ik Kees Rammel al de van den hofmeester genotene lekkerbeetjes al steunende en kermende uitbraken onder door stikkende benaauwdheden afgebrokene uitroepingen van: „oele! was ik maar in de slatointjes geblieven,.... gien ien amsterdamsche kermis heb ik bai me ziel zoo gekotst,... kost ik bai Spekman maar aijeren met zuur gebroiken, dat zou me, bai me zolen! restereren. Oef! wat een stank! 't roikt hier nog vunziger als in den jodenhoek! Nou, me moeder had wel gelaik, toe ze zei: „Kees! as je vader zaliger wist, dat jeloi zuk een overzeesche rais zoud maken, hai keerde warentig zen bienen in zen kissie om." Brrr! awe! was ik maar bai me Troitje in de komenij geblieven. Die hartlap heit warentig tranen met toiten gehoild, toen ik afschaid van heur nam op de torenslois, „adie Kees!" zei het lieve schaap: „as je me vergeet om die engelse meisies, krab ik je oogen oit as je weerom komt, en je mag me van je leven niet meer an men laif raken!" Hi! hi! hu! hu! owe! die lie....ie....ve Troi....oi....oi!! Ik zwier bai Neptunus, dat as ik hielhoids weer van *Londen* bai me Troi terugkom, ik van me leven niet weer voor plezier op reis ga!"

„Ha," dacht ik: „Keesjebroer! heb jij ook je bekomst al, dan slagt je mai wat...." doch ik had niet veel tijd om te denken, want het tooneel, dat zich thans voor mijn gezigt

opdeed en aan mijn gehoor opdrong, was waardig door een Dante, een dichter der hel bezongen te worden.

Terwijl de stortzeeën van rondom door de gangboorden de kajuit binnendrongen, zoodat het water reeds anderhalf voet gerezen was, lagen in de kajuiten van rondom eenige arme, duitsche landverhuisters door de zeezickte te stikken, en te kermen: „ach, Herr Je! waren wir nur in unser Heimath geblieben. Theurer Vater! liebe Mutter! bester Friedrich! soll ich dan in dem Blüthe meiner Jugend auf dem gräslichen Meer sterben? Leider! wir kommen niemals in Amerika! Ach! wir vergehn! au! ohé! wir Armen! wir vergehn! Herr Gott! bewahr uns!"

Tegelijk hoorde ik een harde plons, als van zware ligchamen, die in het water stortten, en tevens het hulpgeschrei van: „der Tocter! der Tocter! ik sterbe! ik bin tod!" Dit was de klagende stem van een' ouden landverhuizer, die zich met zijne even bejaarde weêrhelft voor het in de kajuit aanwassende zeewater op de, in de vier koperen bussen gevatte tafel, geborgen had; ongelukkig echter waren, door de slingerende beweging van de boot, de pooten der tafel geknakt, en onze oudjes lagen op den vloer in het zeewater te spartelen. Midden onder dit gekerm en gejammer verhief zich met kracht de donderende stem van eenen zeekapitein, die minder door den storm, dan door dit helsch rumoer gestoord, den slaap niet konde vatten: „de duivel zal je docteren, luizige mof! houd je smoel, of ik zal je laten kielhalen, dat je eerst te *New-York* boven water komt!"

De aanbrekende dageraad bragt, met het bedaren van den storm, eenige verademing aan, en alleen het akelige schouwspel, dat zich thans opdeed, de beklagenswaardige duitsche vrouwen, wier kleederen doorweekt waren van het zeewater, wier parasols en hoeden door de kajuit dreven, wier eetwaren zoo bedorven waren, dat men ze over boord moest werpen,

waren in staat ons met het denkbeeld te verzoenen, dat Kees Rammel en ik voor pleizier op reis waren. Helaas! ook zij, arme zwefsters! die, door een droombeeld begoocheld, eene onzekere toekomst te gemoet gingen, waren uit pleizier op reis gegaan!!" Doch... wij spoedden ons naar het dek om lucht te scheppen en den lezer door een nieuw personeel te verpoozen.

IN DE VOORKAJUIT.

JAN SAAI. Da's anders as poojeren, prefexter! ga jai ook naar *Londen?*

PROFESSOR. Ja, doch in eenen betrekkelijken zin.

JAN SAAI. Dan heb jai 't zelfde koerakter as ik. Wat doe jai voor je kost?

PROFESSOR. Ik ben professor van mijn beroep.

JAN SAAI. Ja, kaik! prefexter: in onze taid zein er zoo viele groote en klaine, waize en domme prefexters, dat ik op main eerewoord niet weit, onder welk rebriek ik de prefexter op de tentoonstelling zel ranzeren. Ik heef me wais laten maken dat er op die tentoonstelling vier klaaszenvikaties van industrie-minsen zain, vooreerst: ruwe stoffen; ten twiede: fabrikaten; ten derde: maschienen, en ten vierde: kunstproducten. Nou zou ik geerne weten, tot welke van die klaaszenvikaties jai je zelve wel zoud willen ranzeren?

PROFESSOR. Ik ben professor in de medicijnen.

JAN SAAI. Wel kaaik! as jij dan ien kerel wilt zain, die receppies leert fabriceren, om te schaiten en te spoegen, zoo zel ik jou bai de fabrikaten ranzeren. Nou, dan mag je blai zain, kerel, dat je in zoo'n fraai gezelsjap verzaild zait: wel man, dan zel jai ons veramezeren op de rais: doch wat draift je aigelaik naar *Londen?*

PROFESSOR. Weetgierigheid, om die nieuwe aanstekende ziekte waar te nemen, welke, volgens de bewering van een

wijsgeer uit *Londen*, door het opeenhoopen en de uitwasemingen van alle natiën allernoodzakelijkst ontstaan moet.

JAN SAAI. Ik sta verwonderd, dat de prefexter, zoo als alle prefexters, dadelaik en altaid weet, wat anderen gezegd hebben. Doch ik hou vol, dat die waisgier oit *Londen* gien ezel is eweest. As ien brave Laaijenaar zou ik niet gaarne hooren, dat een prefexter door een waisgier oit *Londen* bai de neus wierd gekregen.

PROFESSOR. Neen, ik verzeker u, die aanstekende ziekte zal zich ontwikkelen. Die wijsgeer uit *Londen* is zoo zeker van zijne zaak, dat hij der regering zelfs het oprigten eener quarantaine heeft aangeraden.

JAN SAAI. Met permissie, prefexter! dat mot je mai iens oitleggen.

PEER VAN GRINSVEN. Sinjeur prefesser! awel as ge die maladie wilt bestuderen zulle, kunt de ge voor eene kier seffens met mai een commencement maken, zulle?

PROFESSOR. Met u?

PEER VAN GRINSVEN. Awel, zie eens voor eene kier, ge begraipt zulle, dat ik seffens ook tot de ollandsche natie beheur, of begraipt ge seffens, dat kikke as Noord-Brabanter alleen aan gien oitwaseming onderworpen ben? zulle?

MOZES MEIJER. Nah, de pest man? His de pest hook hop de thenthoonstelling? Got pewahre mei, whas ik mhaar theis gepleven; has ze thoch te *London* zillen hopstellen een pest! His that dan een fhabrikaat of een kinststik, whaarmee ze kinnen mhaken een massel?

PEER VAN GRINSVEN. Awel, word niet koleriek, joede, ik zel voor eene kier regardeeren, dat de gaai gepreserveerd blaift van de pest, zulle? door maine nationaliteit zoo min mogelijk met de ouwe te vermengen, zulle.

MOZES MEIJER. Has ik je thoch zal bedhanken, has ik

zal plijven ghezond. Has jij thoch zult wheten, dat hik hep een ploetzeigertje, dat zoo scheen is, dat het zal bekomen de premie, en dat whaarachtig zal ghekocht worden door prins Halbert, has de koningin Fictoria nog hin dit jaar weder zal komen in de kraam.

PEER VAN GRINSVEN. Awel! ge kunt seffens gans kontent zain; kadé van een' bloedzoiger fabrikant, want gai zolt voor eene kier die premie verkraigen, zulle! den kikke hebbe geheurt dat die koningin dit jaar reeds eenemaal in de kroam heit gelegen, zulle!

WOUTER KLEI. Noe, kostelike mennekes! doar hebben ze me thuus in de *Beatuwe* krek niks van ezeit, dat we te *Londen* ook een primie zouwen kriegen.

JAN SAAI. Ja, kaik! zoo as ik in de karanten heb gelezen, zellen er zelfs zes premiën aan ons oitgedeild worden. Nou, onze burgemaister zal wel een goed woord voor mai gedaan hebben.

MEVROUW MIMA. Ik en mijne dochter hier, die blonde Jooltje, wij zijn sterk in goede verwachting van deze zes medailles. Doch wat is ons toch ook, op mijne eer, in den allerondersten grond aan zoo eene fotzige medaille gelegen: 20000 pond sterling, welke het kommetjetee eerst als primie wilde geven, zouden mij en mijne blonde Jooltje toch eigenlijk liever zijn geweest. Foei! welk een begrip hebben die Londenaars, die trotsche Engelschen wel van geld en eer! Wat is eene echte haagsche toch aan zulk een fotzige eer gelegen? Dat heit onze koning gezegd, en daar geef ik hem heus gelijk in. Ik weet daarom in het geheel niet, hoe dit tentoonstellings-kommetjetee op het domme idee is gekomen, dat ons meer aan de eer als aan 20000 pond sterling is gelegen; — weet gij echter wel waarom mijne Jooltje te *Londen* op de tentoonstelling geprimeerd (*)

(*) De premie verkrijgt.

word? — gij hebt toch wel gelezen, dat eene zekere Madam Laddy Maijoorsche te *Londen*, in een geweldig fraai tapijt, 30 voet lang en 20 voet breed, de geheele nieuwe wereldgeschiedenis van 1848-1850, uit niets anders als bloedroode, grasgroene, berlijnsblaauwe en galgeele wol geborduurd heeft? Welnu! al deze bloedroode, grasgroene, berlijnsblaauwe en galgeele wol, die zij voor de wereldgeschiedenis gebruikt heeft, is in de winkel gekocht, in welke mijn Jooltje winkeldochter is en borduurpatroon ook.

JAN SAAI. Bin jai ien haagsche madam?

MEVROUW MIMA. Heus! ik en mijn Jooltje, en daarenboven nog de vrouw van een' rijtuigmaker.

JAN SAAI. Dan zel jai en je Jooltje met je kerel eene hiele fraaije tentoonstelling te *Londen* maken.

MEVROUW MIMA. Nou, mijn man zou geen rijtuigmakers eerzucht bezitten! Wij hebben eene kunstvolle droschki op de tentoonstelling, en ik vertegenwoordig daarom de haagsche rijtuigmakerij. Gij hebt toch wel gehoord, dat de londensche Engelschen over ons en het denkbeeld van prins Albert tot de tentoonstelling aller natiën, reeds sterk boos en spijtig geworden zijn, dewijl zij voor de spoorwegen altijd zulke armzalige waggons bijeen gelapt hebben, en nu gewaar worden dat de trotsch der Engelschen met de inbeelding over hunne machienenmenschheid st . . . . is.

JOOLTJE. Och lieve hemeltje! wat is het hier stikkend vol, welk een gedrang! Nu begrijp ik, hoe een teêrhartige haring gestemd moet zijn, wanneer zij gekaakt wordt.

JAN SAAI. (*tot den professor.*) Zeg mai iens, prefexter! daer jai prefexter in de medesainen wilt zain, zoo zel je mai toch wel maine domme vraag kennen beantwoorden: of wij op rais ook lange woorden moeten spreken?

PROFESSOR. (*verwonderd.*) Lange woorden spreken?

JAN SAAI. Word maar niet boos, dat ik mai niet doidelaik op zen medisainsch oitdruk. Ik mien maar of wai niet zeeziek zellen worden, en daarom wilde ik de prefexter allien vragen, of hai niet ien appeteek bai zich heit?

PROFESSOR. Gij behoeft u niet bang te maken, gij hebt nergens geene vrees voor.

JAN SAAI. Ik dank je voor je onbezorgdheid, man! Men hoort toch dadelaik an jou, dat je prefexter bent, anders had je me main domme vraag niet kunnen beantwoorden. Doch kaik iens, prefexter! welk een knappe maid die haagsche juffer is. Het zoude zonde en schande zain geweest, as zulk een mooi bekje zeeziek was geworden.

MEVROUW MIMA. Zeg mij eens, mijne heeren industriereisgenooten! gelooft gij werkelijk dat het geheele gebouw der tentoonstelling van glas vervaardigd is?

PROFESSOR. Daar behoeft gij in het geheel niet aan te twijfelen. De architekt Paxton heeft het stoute en eigenaardige denkbeeld gehad, aan het glazen paleis geene andere bouwstoffen als glas, hout en ijzer te verwerken. Het grootsche gebouw staat in *Hydepark*, rust op 5024 kolommen, zoodat de gebinten, op welke het dak rust, alleen 45 engelsche mijlen lang zijn, en het heeft voor de geheele voltooijing gekost 172000 pond sterling.

JAN SAAI. Ik moet mai waarlijk verwonderen, prefexter! over uwe razende medisainsche geleerdheid, waar heb je dat toig toch geleerd? zeker bai ons in *Laijen?* Nou zel ik de gehiele kajoit kunne rondvragen, en gien mins zel mai weten te zeggen, hoe viel roiten de glazenmaker op de 45 engelse mailen dan zel hibben motten inzetten.

PEER VAN GRINSVEN. Weet de ge seffens ook, heer professeur! waarom boas Boxer dit gebouw gans oit iene broeibak gemoakt heeft, zulle?

Professor. Nu, laat hooren!

Peer van Grinsven. Bai Got, zulle! dat weet de gai seffens niet, en wilt de toch professeur in de medisainen zain? Omdat de geheele industrie-tentoonstelling iene broeibak is, awoar de Engelschmannen alle europesche planten tentoonstellen, begieten en voor iene kier plukken en proeven. Awel, zulle! nu zouden zich alle die tentoonstellings-planten toch seffens niet hebben laten opnemen, wanneer het glazen gebouw niet geheel broeibak ware geweest.

Jooltje. Weet gij, heer Peer van Grinsven! waarop ik het meest belust ben?

Peer van Grinsven. Neen, dat weet kikke niet, zulle!

Jooltje. Welnu! waarop dan anders dan op die groote bezoek-tafel, welke acht mijlen lang moet zijn. Die zal toch nog wel iets grooter moeten zijn als eene gewone uittrektafel met twee uitschuifbladen. Dat is zoo lang als tweemaal van *den Haag* naar *Rotterdam*. Nu zullen zij ook wel eenen spoorweg rondom de tafel hebben aangelegd, zoodat men op éénen dag in de ronde kan komen. Ik, met mijne dunne beentjes, zou mij anders zoo moede loopen als een os. Dat is grootsch!

Kakkelinga. Nu, er moet plaats zijn, wanneer wij en alle ruwe stoffen en fabrikaten uit alle naties naar binnen in het glazen gebouw moeten. Ik ben echter maar bang dat mijn theeketel niet goed zal ten toon gesteld zijn, en dat ik dan de premie niet krijg.

Jooltje. Loop toch met uw oude theeketel, gij zult mij toch niet wijs willen maken, dat dit ook tot de nijverheid behoort?

Kakkelinga. Jooltje! deklineer toch niet uw gezond en verlicht verstand. Hebt gij er dan niets van gehoord, dat het gezelschap van londensche goud- en zilversmeden eene premie van 25 pond sterling op de beste theeketel met drie

pooten heeft uitgeloofd en 10 pond op den besten lepel.

JOOLTJE. Nu, dan valt zeker de premie in *den Haag*, want bij ons in *den Haag* vindt men de grootste theeketels van de wereld, doch wat zoude dat voor een lepel zijn?

JAN SAAI. Permitteer mai, mooiste maid! dat ik u dat verklaar. Dat zel een eetlepel zijn.

PEER VAN GRINSVEN. Awel! of seffens zoo iene as de koningen gebroiken, wanneer zai het volk voor eene kier over den lepel rasieren. Gai kunt de mai seffens gelooven, dat die de primie kraigt en verkocht wordt, nog voor dat wai dien te zien kraigen. En wanneer Napoleon Bonaparte te *Parijs* zoo veule geld bij een heeft gevochten, zoo zal die alleene hem gewis koopen, dewail hij de Fransoisen toch alle dagen over den lepel rasiert.

OP HET DEK.

DOUWE. *(tot Harmen.)* Doe wolst ook eene tentoonstelling maken?

HARMEN. Noe joa, gezelsjap! maar gi zijt en Grönninger?

DOUWE. Joa, ik bin en Grönninger.

HARMEN. En ik bin en Drenthenoar, en zal te *Londen* en os kieken loaten.

DOUWE. Dan winsch ik ou veul plezier met ouwen os.

HARMEN. Joa kiek, ik heb de koolder nog in het lief. Noe heb ik gestern in het leste nachtverblief, woar wie esloapen hebben, geheurt dat door een Overiesselsman ook een stuk rundvleisch noar de tentoonstelling estuurd is.

LIEVEN. *(Meekrap-fabrikant.)* Wat je zekt: en stik koevleisch van en Overieselsman! Wel, wèèr zouwe ze dat wel avvesnee èn. 'k Ei oalties glood dat et rookvleisch alleen uut Drenthe kwam, omdat ze dèèr zoo in de turfrook zitte.

HARMEN. Hoe kost doe zoo onbesjeiden sien en mie mit joe oks op 't lief vallen?

LIEVEN. Vereskuseer, Drenthsman! ik bin je niet mit en os, mèèr 'k ei joe alleen mit rookvleisch op et lief evalle.

HARMEN. Doe hatst mit joe rookfleisch ook den moel kunnen holden. Ik zal die Ingelsen iens kieken loaten, wat een drentsch öske is, as het up het best fabrikoat op oan kumt. As deze Ingelschen nog hart in 't lief hebben, zoo zullen ze mie over den öks krönen, en zich mit de buutenlandsche öksen goar wat meer inloaten. Ik weet dat mien drenthsche öks, zoo groot en blank as ie is, en pronkstuk zal zien onder de öksen van allerlie noaties.

VAN HOUTEN. En ik ben een Utrechtenaar, en ik heef een glasblazerij te *Zwijndrecht* en ik bin trotsch op mijn glas. Ik zal de trotsche Engelschen bewijzen wat wij, Hollanders, zijn, en wat wij op het stuk van nijverheid leveren kunnen, gij door een os en ik door glas. Wanneer zij een glazen paleis willen bouwen en zij heeven geen zwijndrechts glas, zoo zoude dit eene schande voor de tentoonstelling zijn. Ik heef dat gezegd, zoo waar ik van Houten heet, gij kunt het mij wel aanzien.

ANDER TOONEEL OP HET DEK.

PEER VAN GRINSVEN. Wel kaik iens voor eene kier, madam Mima, doar heb de ge seffens die steinkolendamp van *Loenden*, woarop die Ingelsen zoo opgeblazen zind.

MEVROUW MIMA. Wij moeten ons thans als hollandsche natie bij een houden, gijlieden moet u aan mij aansluiten, opdat wij door alle deze gemengde volken niet versukkeld worden. Holland wordt reeds genoeg versukkeld.

PEER VAN GRINSVEN. Ik zie en heur seffens een groot gedroisch, ik zie maskes en kadees as op het karnaval te *Antwerpen.*

MEVROUW MIMA. Waar? heus waar?

PEER VAN GRINSVEN. Awel zulle, kikke zeg ou. Ik

regardeer niks as kadees en maskes, dat is de froaiste industrie van alle noaties, die zich seffens an ielkander ansloiten.

Jan Saai. Kaik, mevrouw! hoe boven en in *Londen* reeds mit schiedamsche bessen gerookt wordt; nau zellen wai in die frissche lucht wel gezond blaiven en niks van de pest te vreezen hebben. En weet je, wat ik zoo even in de kajoit heb gehoord?

Mevrouw Mima. Heus, beste meneer Saai! wat heb je dan gehoord?

Jan Saai. Dat de Londenaars reeds monsterachtig op ons gespekeleerd hebben. Iene hiele bende schoenepoessers hebben zai geworven en gedresseerd.

Mevrouw Mima. Zouden dat dan de konstapels zijn?

Jan Saai. Ach! kaik, nau heur ik alweder dat jai en al die onderrokken altaid nog bang zait voor rivvelusie. De gehiele wapening dezer schoenepoessers-bende bestaat allien oit schoeneborstels en oitkloppers, waarmede zai jou zellen oitkloppen, opdat jai mit glans in 't pebliek kent verschainen; min mot warentig toch zeggen, het is een waar maschienen-volk, die Ingelsen. Nau, ik zel me toch door die loije dagdieven niet laten oitkloppen.

Peer van Grinsven. Patiensie seffens! ik wil voor iene kier proberen of sie goed oitkloppen, zulle! en zal dat ook medemoaken, opdat ik mai door hen op zen Ingels loat afprügelen, zulle!

Jan Saai. Dan hebben we ook nog met ien hiel reziment lakaijen te stellen, die allerlai taalen sprieken, die oit alle waindstreken zain bai ien gehaald, opdat ielke nasie op zaine wais kan bediend worden. Zoo as jai ziet is er voor alles gezorgd.

Peer van Grinsven. Awel, kikke wil toch op zain Broabantsch serviert worden, zulle!

Jan Saai. Grof en fain, zoo as je edelhait belieft, doch in allen geval op zen Brabantsch, ze hebben daar lakaaijen,

die koeterwaelsch en vlaemsch sprieken. Nau, ik zel me op zen haegsch laeten bedienen, zoo fraai als de heeren stedenten! Ik iet al die taid te *Londen* gien braai! Dat zwier ik bai men waif en men twaelf kainderen.

EENE STRAAT TE LONDEN.

KEES RAMMEL. Wat ien standje hier! Ik geloof warempel dat de gehiele stad opgepropt is mit allerlei nasies.

MEVROUW MIMA. Zouwe we niet een weinig wachten tot dat dit gewoel verloopen is?

KEES RAMMEL. Nau, hoort uwe wel, mevrouw Mima! we zellen hier een hiele acht dagen kennen blaiven staan en toch nog giene passage hebben. Wat zellen we anders doen dan mee opdringen, al worden uwe's rokken ook een beetje verfomfaaid en verfrommeld. Doch dit behoort alles tot het plezier van de jolige reis naar de tentoonstelling te *Londen.*

MEVROUW MIMA. Merkt uwe echter niet, mijnheer Rammel! dat de lucht hier een vinger dik is?

KEES RAMMEL. Waarzoo?

MEVROUW MIMA. Heus! mijn hals lijkt reeds geheel op een schoorsteen en zit vol steenkolenstof. Ik zal mij morgen moeten laten wasschen. Wanneer het hier echter alle dagen zoo voortgaat, zoo begrijp ik niet hoe de Engelschen hier nog lucht hebben om het leven in te ademen.

MOZES MEIJER. God zel me bhewharen! wat heen ghroosze sthad is dat mit menschheid! Has hik toch reeds gheweest ben in de groote stad van *Preis*, maar has hik nhiet ghezien hep *London*, hep hik ghezien niks. Doch kiek einmaal what die voor koopmanschap en uitstallingen heppen tot hoog aan den gevel! O waai! what zillen ze hier heen massel maken, whelk een profijtje zillen ze nemen op hin koopmansjap, has hik toch weet wat mijn schwager Flesch, schuldig is op zijn

mazematten, en wat hij neemt voor profijtje op zijne koopwaren. Nhou, we zillen zien dat wij goed aan den man brengen ons scheene ploetzeigertje, omdat dit een wereldwonder is.

KEES RAMMEL. Heeren en dames! laten we gelaik een snor of brommetje nemen, om mee naar de tentoonstelling te raiden, anders komen we te laat. Ik heb in main nachtrok een platte grond van *Londen* meegenomen, doch het glazen paleis heb ik er nog niet op kunnen ontdekken. *(tot Mozes Meijer.)* Ongelukkige Jood! wil jij ook botje bij botje doen om zamen een raitoig te nemen?

MOZES MEIJER. What? botje bij botje? has je toch heppen mot en khnecht, has hik mij zetten zal hachter op het rhijtuig, en jij kint haben van mier das vergniegen, dat gij rijdt in het ghroosze *London* met ekwipaasie en bedhiening.

KEES RAMMEL. Nou, hou je maar goed vast, anders val je nog onder het gedrang of in den modder; as je in zulk een standje je zelven verliest, kan jai je zelven ook weêrom zoeken.

(Zij klimmen in eene brom en rijden naar Hydepark.*)*

VOOR HET GLAZEN PALEIS.

JAN SAAI. Ach! kaaik, wat ien hois is dat. Ik word baina doizelig in het hoofd, as ik zoo lainregt naar boven zie. Ik heb nait willen gelooven dat alles van glas is, pannen en deuren en alles met elkander, maâr nouw kan ik in *Laaijen* toch vertellen hoe het is.

KAKKELINGA. Ik bid joe, liepster heer, hold mie een bitsje fast, opdat ik niets fal. Ik krieg de duuzel in de kop, zoo beduusd ben ik, en dit is een hiel wonderbaarlik hoes. Ik mot zeggen he, dat zie het wonderfraai gebouwd he en dat ik sjelf het neit better zou gemaakt he.

JAN SAAI. Nau, ik zel je vasthouwen, opdat jai niet

omvalt. As jai met je bewondering paraat bint, mot jai me maar zeggen of ik je weder los mot laten. Dan willen we noar binnen gaan.

KAKKELINGA. Zoo, nu kunst dij mie loslaten, he! Ik ben reed, en ik dank je voor je fasthouwen, he!

JAN SAAI. Hoe vele nasies zijn hier wel! Hoe zellen die allen toch in dit glazen palais binnen praaijen? Ik had toch nooit kunnen gelooven, dat de wereld zoo groot was en zoo velĕ nasies bevatte. Laten we nau proberen dat we er binnen laveren. Verexkeseer me, meneeren en mefrouwen! dat wai ien wainig plaats kraigen. Je zult mai wel kennen, ik bin Jan Saai oit *Laaijen.*

PEER VAN GRINSVEN. En kikke ben Peer van Grinsven oit *Bergeik*, zulle! Awel, kikke wil zien of zai seffens voor onze nationaliteit ploats maken willen, zulle!

JAN SAAI. Naauw, kaaik, daar zain al ons raiskameraden, ja, het hiele gezelsjap alweêr bai ien. We zellen maar digt bai de kas dringen om onze centen kwait te raken, aars zellen we er somtaids nog niet iens binnen kommen.

PEER VAN GRINSVEN. Awel, zulle! hoe veule centimes kraigt de ge, kadé?

JAN SAAI. Ik betaal in centen. — Hoe viele stoivers zain dat?

DE KASSIER. Goddam! for me a shilling.

LIEVEN. Da's eerlik! Ier èk nog een pietje, zeeuwsche munt.

DE KASSIER. Pietje — kwartje — dertientje — shilling, er is in *Holland* toch nog altijd verwarring. Is dat eenheid? You must you wat skamen en inwisselen een shilling Inglish.

(Zij dringen door en treden het glazen paleis binnen.)

PEER VAN GRINSVEN. Awel, welk een grotesk gebouw dat is! Hier is voor het publiek alles galeri, niks niet as galleri!

JAN SAAI. Kaik, kaik, wat een kurieuse lakenbal is dat! Ik bid u, meneeren, heb je in leven wel zuk een bonte mikmak gezien?

LIEVEN. Laeten we stik voor stik hakkeraet bekieken, om tuus alles naeuwkeurig te kennen vertellen.

JAN SAAI. Nau, ien stedent die deze gehiele tentoonstelling van boiten wil leeren, heit een aardig lessie op te zeggen, wat ik je bidden mag laat mai er oit. Ik wil boiten ook ereis kaiken.

Mevrouw Mima, Jooltje en van Haarlem treden nader.

JOOLTJE. *(zacht.)* Moeder, spalk toch den mond niet zoo wijd open, anders zouden deze Engelschen gelooven dat wij zulk eene glazen kast in de diergaarde bij ons in de Haag nog nooit gehad hebben. Ik zal elk oogenblik zeggen: Neen, dat is toch allererbarmelijkst, dan geef ik de Haag de voorkeur, waar wij zulke glazen kasten in de diergaarde alle dagen hebben en nog tienmaal grooter. Dit ding is voor alle natiën toch heus te klein. Nu, ik zal die Engelschen met hun mekaniek plagen, dat het hen bont en blaauw voor de oogen zal worden.

MEVROUW MIMA. Wat is dat daar toch beneden?

PEER VAN GRINSVEN. Awel, kikke hebbe mai ien katteloog gekocht en Jan Saai ook en naauw kennen wai ou seffens zeggen wat de gai hier voor eene keer zien en wat de gai weten willen, zulle, alles naar assoortimenten en natiens afgedeild, zoo as gai van onder bai divisies kunt kaiken. Awel, wil de gai nou weten, wat gai van onder ziet, dat zain steinkolen, doar sienjeur Salzer van *Essen* ingezonden en dat noemt men ruwe stoffen, zulle!

JOOLTJE. Ruwe stoffen? wat is dat toch eigelijk?

PEER VAN GRINSVEN. Dat is materie en rouwhoarig, awel, gai zult toch wel weten wat hoarig is, doarvoor zait de ge ein maiske en van het waivengeslacht.

MEVROUW MIMA. Och, hoor eens, mijnheer Salzer zal de Engelschen toch niet aan het verstand willen brengen, dat hij deze steenkolen als ruwe stof zelf heeft gemaakt? Dat gelooven de Engelschen toch niet, daarvoor zijn zij te mekaniek.

MOZES MEIJER. Stel je gerist over je thweifel, allerliefste madam Mima, begreip je, de lieve God heeft deze steinkolen in het eerste boek van Mozes gemaakt, doch mijnheer Salzer heeft alleen daardoor whillen bewhijzen dat als de steinkolen in de schepping zijn ghemaakt gheworden, die heven goed naar *Deitschland* zijn ghekomen als naar *Engeland*, en dat de Engelschen op hunne hindustrie van ruwe stoffen gaar niet meer zoo ossig trotsch behoeven te zijn, whanneer echter deze geschapene ruwe stoffen niet mhede op de thenthoonstelling kwamen, whie en what zoude dan wel den eersten preis bekhomen?

JAN SAAI. Ach, kaaik, dat is toch als te kurieus. Daar het iemes oit iene raistesoep ien gehiel nachtstilletje gemaakt. Dat ding zouw ik niet graag hebben, want as ik er zouw willen gaan zitten, zouw ik altaid denken dat ik main achterste in iene raistesoep stak.

KEES RAMMEL. Met je permissie, allersnuggerste meneer Saai, het stilletje is alleen oit rijstekorrels gemaakt, doch niet oit soep.

JAN SAAI. Nou, ik weet wel, dat ik maar gegekscheerd heb met de soep, doch het adee is als te kurieus.

MOZES MEIJER. Has da is hook al ein zwartswalder pentiele mit perpentikel? What maak ik toch met de industerie, has ik het niet kan gepreiken, zonder perpentikel? Has toch de geheele wereld thans zonder gewigt en perpentikel loopt!

KAKKELINGA. Ien pentiele! ien penliele! komst allen he, en koekt me die klok eens an. Dat is mijn klok met de planeten, dat is die lietsj klok die ik, Kakkelinga van *Sneek* gemaakt he.

DOUWE. Hebs dou die klok down? Loats mi zain, ik toet dou die hand. Ik zou nijmer geloofd ha, dat ik mit ein klokkemaker gereisd ha.

KAKKELINGA. Je most eerst gezien he, was mei klok for kinstjtik kan.

JAN SAAI. Kan jouw horlosie een kunststik? Nau, hoor jai, dat mot jai me oitleggen. Een kunstje met de kaart of mit de handen of mit de voeten?

KAKKELINGA. Eersten wijst mei klok alle dagen an, hoe laat het in de wereld, in *Weenen* en in *Parijs*, in *Amsterdam* en in *Leeuwarden* is; zietste daar naast geen kast, he?

JAN SAAI. Wis en waratje, 't is waar. Nau kennen wai toch ook zien, welk weêr het volk voor het vervolg zal hebben, en wanneer het van boven donderen en bliksemen zal. In de Enkhoizer staat dat sedert 1848 toch geheel verward.

KAKKELINGA. Neen, dai is een waterpot.

JAN SAAI. Een waterpot? En dat aan die klok? kan men dan wel aan de klok zien, wanneer men die pot gebroiken moet?

KAKKELINGA. Dat zult gij spoedig hooren. Wanneer men des avonds te bed gaat, dan moet men de wekker opwinden en er water in gieten.

JAN SAAI. Wat zegt gaai! In de klok?

KAKKELINGA. Neen, in de ketel bij de waterpot. Wanneer men dus om vier uur in de winter wil opstaan.

JAN SAAI. Nau, as ik echter om vier uur in den zomer wil opstaan, is dit toch een groot onderschait?

KAKKELINGA. Bij mijn klok is geen onderscheit tusschen winter en zomer. Nu bederf het mij niet, dan zet je dus de klok op een kwartier voor vier uur. En wat doet dan mijn klok? Zij maakt het vuur aan onder de waterpot, het water begint te koken.

JAN SAAI. En dat doet alles die klok? Dat vind ik razend slim van eene domme friesche klok.

KAKKELINGA. Dat is nog niet alles, de koffie wordt ook gekookt en als alles voor het ontbijt gereed is, dan komt de wekker, maakt een geweldig spektakel en zeg: Haastje, repje, sta op! Het ontbijt is gereed.

JAN SAAI. En dat kan alles die klok? Nau, hoor, dat had ik nooit geloofd, as ik jou zoo aankaik, zoo zouw ik denken dat jai dat naauwlaiks zelf zoud kennen en dat kan naauw zuk iene klok.

HARMEN. Noe, meneer de orlosiefabriek, doe most mie ook zuk een orlosie moaken, die de pot kookt en mie oan den moaltied reupt, as ik in 't veen turf bagger of in den *Doornboom* onder mien gelag zit.

JOOLTJE. Ach, zie eens, heer Peer van Grinsven, wat is dat wel voor eene maschiene?

PEER VAN GRINSVEN. Awel zulle, dat is voor eene keer eene drukmachien, welke die Deenen seffens oit *Kopenhagen* hebben geëxpediëerd, zulle.

JOOLTJE. Heus, maar waartoe moet die wel gebruikt worden?

VAN HAARLEM. Waartoe anders als om te drukken. De moffen hebben wel is waar het kroit niet oitgevonden en deze schandelijke massiene ook niet, dat heit Lourens Koster bei ons oit *Haarlem* edaan, doch de moffen hebben die konst verbeterd en nou hebben ze de hiele wereld daarmee zoo gedrukt, dat zelfs de jonge meisies door het gevoel dezer massiene het land oit zain gevlugt.

JOOLTJE. Is dan het daarbij liggend instrument ook een drukmaschien?

VAN HAARLEM. Hereje mammesel! dat is geene druk- maar een blaasmassiene, dat is een floit, die door *Polen* is

ingezonden, maar door *Rusland* oitgevonden. Het geloid, hetwelk daarop gespeeld word, is aisselaik doister. Nou hebben de Polen die floit ingezonden, in de hoop, dat ook nog andere nasies daarnaar zullen dansen, als daarop geblazen wordt; daar naast ligt de *knoet*, maar daar mot je maar niet naar kaiken, anders zou het je gaan als de Russische en Poolsche meisies, die op het bloote gezigt van dat ding in katzwijm vallen.

Jooltje. Wat is dat wel voor eene maschien? dat lijkt wel een glazenwasser.

Van Haarlem. Beware, mamsel! dat is een klisteerspoit, die ekspres voor den grooten Turk en alle zijne kippetjes gemaakt is, as ze hardlaivig zijn en te veel pielau gegeten hebben; daar naast is een badkoip om in te zwimmen, o daar swimmen ze nog veel plesieriger in as bai ons de jongens op *Zeeburg*, hi! hi! hi!

Mevrouw Mima. Ach, zie eens, mijnheer Rammel, wat is dat voor eene groote schaar?

Rammel. Die schaar is te *Parijs* gemaakt voor rekening van het ministerie van financiën. Zij zal voorzeker op de zoogenaamde Engelsche scharen den prijs behalen, dewijl zij kommunistische grondstellingen heeft en daarnaar ook geslepen is.

Mevrouw Mima. Och, loop met uwe kontmuristische grondbeginselen, gij weet toch wel dat mijn man het in het geheel niet lijden kan, dat ik mij van kontmuristische grondstelsels laat voorpraten. Waarom heeft die schaar zulke onfatsoenlijke grondstelsels.

Rammel. Begraipt ge, madam Mima, deze schaar, welke gij voor niets meer als eene gewone snijdersschaar aanziet, zal toch eindelijk verwezenlijken wat de kommunisten van 1848 tot nog toe niet in praktijk hebben kunnen brengen, hoe gaarne zij dit ook wilden, hoewel zij in *Parijs* is uitgevonden, zoo als gij door dezen grooten tooneelkijker duidelijk kunt bemerken.

Jooltje. Ik begrijp echter nog niet waartoe deze schaar moet gebruikt worden?

Rammel. Wel, waartoe anders als tot verdeeling en gemeenmaking van goederen, gij weet toch dat de armen niet zooveel hebben als de rijken en men kan het dus den kommunisten niet kwalijk nemen dat zij wat meer geld willen hebben, dewijl onze lieve Heer, zoo als zij zeggen, toch niet gezegd heeft, dat, toen hij het geld en de wereld maakte, hij het geld alleen voor de rijken en de wereld alleen door de schepping voor de armen gemaakt heeft. Daarom is nu die monsterschaar van *Parijs* hier op de tentoonstelling gebragt, om alle goederen, ja ook alle vrouwen en meisjes gemeen te maken.

Jooltje. *(bij zich zelve.)* Welk eene heerlijke schaar, *(overluid)* bij ons in de *Haag* hebben wij ook wel zulke schaartjes.

Wouter Klei. Kiek e moal, was dat veur een kleid?

Douwe. Das kenst mi neit, dat zal een hemd zijn.

Harmen. Dan most moar den Enkhuuzer leugenzak noasloan, as du weiten wilst wat weer 't is. (Hij kijkt in de katalogus.) Das stoat het juust: het kleid der schoonheid, wanneer zij uit het bad stijgt, zoo as hier edrukt stoat.

Wessel. Noe, was dat veur ien kleid, as de schoonhiet niet uut het bad kruupt?

Jan Saai. Dan zal het maar een nachthemd zain.

Wessel. Stoat dat doar espeld?

Jan Saai. Dat wel niet, naar ik geloof.

Douwe. Wie heit dan dat kleid gemoakt?

Jan Saai. Nau, dat zal de baaij van *Tuinis* wel emaakt hebben, hai heit et iemers zelf ingestuurd.

Peer van Grinsven. Awel zulle, sinjeur Saai, hat de beij van *Tunis* die beauté ook daarbij geschikt? zoo wil ik seffens die algerainsche schoonhait voor eene keer door eenen

tooneelkaiker zien, want zai mot wel zoo groot zijn als iene olaifant.

Jan Saai. Kaik, die mooije mammesel is er niet bai.

Kakkelinga. Nou, wats doe ik dan mit het hemd, als men alleen uut het bad stijgt, he? Doch wat duuvel is dat daar, dat liekt wel eene industrie van een zeehond?

Jan Saai. Dat zel een schoonhaidshemmetje van een Laplander zain.

Lieven. Is dat aok een nasie?

Harmen. Mienst doe den zeehond?

Lieven. Nee, dien Laplander.

Jan Saai. Dat 's zeker, al wat hier gien zeehond is, is nasie.

Kakkelinga. Het hemd van den zeehond zal volgens Laplandsche begrippen monsterachtig schoon met vischdarmen en vischgraten genaaid zijn, doch voor ons is dit toch maar lak. De slimme zeehond zoude daarmede hebben kunnen wachten, tot dat hij zelf eens eene tentoonstelling in zijn ijspaleis van gevroren traan geeft.

Jan Saai. Daar staat al eene flesch met traan, van welke de Laplander verzekert dat zij hem ditmaal uitstekend gelukt is en dat zij de champagne overtreft.

Van Houten. Nu heere, ik heef toch liever eene goede flesch champagne, want dat is alleen de zaak van den smaak, want als de traan niet buitengewoon mousseert zal hij den prijs zeker niet wegdragen.

Jan Saai. Kaik, dat is ien draad, die 125 mailen lang is en uit een pond katoen gesponnen is.

Harmen. Kunst du den droad toch nog zien?

Jan Saai. Wel zeper.

Harmen. Schoamst du dan over uwe Laidsche verboazing, kiek-me emoal deur het perspectief dat goaren an, den ik uut *Drenthe* heb ingezonden. Da's en fien stuk droad.

Jan Saai. Ik zie gaar niks.

Harmen. Nou, begriepst dan niet dat dit joust de konst is. Miene droad is zoo fien esponnen, dat du die goar neit meer zien kunst. Da's toch en fien konststuk van gewikst-hied! Joa, joa, wie Drenthenoars willen die trotsche Ingelschmennekes mit heure massienen iens toonen, dat wie en fien droadke spinnen kunnen en dat dit drenthsche goaren toch de fienste droad van de wierreld is. Wat is dat, en droad van honderd vief en twintig mielen uut een pond, door massienen gespunnen? Dien droad is uut een old lood esponnen en doarmit kunst doe de halve eerde omspannen.

Jan Saai. Ik straik de vlag, jai heb gelaik, man. Ik zal het prins Aalbert zeggen, dat jai den prais kraigt, want die verstaat de konst om een draadje te spinnen, daar heit zain waif Fictorijntje der boik vol van, hi! hi! hi!

Jooltje. Foei, hoe vies! Doch kijk eens, moeke, dat is heus eene grutterij, wel nu zou ik toch wel eens willen weten, wat men met grutten op de tentoonstelling uitvoert?

Mevrouw Mima. Ja waarachtig. Peldegarst, erwten en boonen. Die Engelschen zijn toch regte schaapskoppen, als zij grutterswaren voor voorwerpen op de tentoonstelling willen laten doorgaan en die voor geld laten kijken, hi! ha! he! he!

Peer van Grinsven. Awel zulle, kikke heur al madammeke, dat de gai goar gien adee van de grutterie ebt, anders zolde gai weten zulle, dat de maskes en vrouwkes ier geerne poddingen eten, ha! ha! zulle!

Mevrouw Mima. Zwijg malle vent met je poddingen, daar heb ik al lang mijn bekomst van.

Jooltje. Ik niet mima, ik ben er dol op als men er maar niet zoo van opzwol.

Peer van Grinsven. Jai heb gelaik, main hartje, doch zie seffens dat gat iens, dat zoo scheun gestopt is dat men

gaar niet meer zien kan, dat in dat tafellaken een gat is geweest, kaik moar eene kier door ouwe toneelkaiker en bewonder de kunstige stopperij, ingezonden door mamsel Jerson van *Hamburg*, zulle.

Mevrouw Mima. *(door den tooneelkijker glurende.)* Ik zie geen stopperij en geen gat.

Peer van Grinsven. Awel zulle, dat is juust het faine van de mis, om te bewaizen hoever de maskes het al in 't stoppen hebben gebragt, gai ziet niks as een goave tafellaken, en pourtant heit mamsel Jerson een rond gat doar in geknipt en het loater wederom zoo kunstig digt gestopt, dat men seffens niks van dat gat zien kan. Doardeur wil zai demonstreren dat zij gehiele tafellakens kan te zamen stoppen, zonder weefsel. Awel zulle, as de gai nou een tafellaken met een gat hebt, mot de gai dat niet wegwerpen, men vind toch seffens geen gat of het kan voor eene keer gestopt worden, zulle!

Jooltje. Welk gat?

Peer van Grinsven. Awel zulle, alle gaten, men mot seffens geene oude gaten wegwerpen om nije te koopen, men stuurt voor eene keer zaine zoaken moar noar mamsel Jerson en verzeukt heur om met onzigtbare gracie een wainig te stoppen.

Mevrouw Mima. Wat wordt de wereld toch slim en zuinig. In mijne jeugd wierp men oude zaken die niet meer gestopt konden worden, gelijk weg en kocht nieuwe, doch thans kan waaarachtig alles gestopt worden, misschien zou ik zelve nog wel gestopt kunnen worden, sinjeur Peer, zoo goed als Jooltje, he?

Peer van Grinsven. Awel zulle, madammeke, gai beheuft doarveur niet noar *Amburg* te raizen....

Jooltje. He kijk, nu komen er wis en warentig zelfs nog ledekanten en leuningstoelen.

Mozes Meijer. Dit ledekant is halleen voor een vorstelijk kraambed en whel voor vorstelijke verlossingen heitgevonden. Het merkwhaardigste is dat zich in elk der vier stijlen een kanon bevindt hetwelk van zelf afviert telken reize wanneer een jonge prins geboren is, waardoor de hooge kraamvrouw dadelijk weder hersteld wordt. Bovendien bezit dit ledekant nog dit eigenaardige, dat de prinsen daarin ook zonder weeën geboren worden, en de moeder er niets door lijdt, weshalve de koningin van *Engeland* ook gaarne eens in een jaar meer in het kraambed kan verlost worden.

Mevrouw Mima. Het is verwonderlijk, wat de massienes in *Engeland* al niet kunnen uitvinden. Toen ik van mijn Jooltje verloste is dit toch met ijselijke weeën gepaard gegaan. Doch daarvoor ben ik maar eene gemeene persoon, en dit ledekant is alleen gemaakt voor de grooten die geld hebben en deze pijnen voor geld kunnen afkoopen.

Jooltje. Zij kunnen zich toch voor hun geld niet altijd het pleizier er van koopen, ha! ha! ha! Doch wat is daar tentoongesteld?

Kees Rammel. Dat zijn geitenhaaren van de beroemde geit van onzen bok en door hem zelve ingezonden. De daarbij liggende krukken zijn voor de geit gemaakt en hebben die kunstwaarde, dat zij van zelve loopen. Naast de van zelf loopende krukken aanschouwt gij de arke des verbonds.

Mozes Meijer. Was zaagt gij? de harke des verbonds? Laat mij, Mozes Meijer, toch zien de harke des verbonds, has hik toch niet heb geweten waar onze nasie heppen gelaten de harke des verbonds, has zij zijn getrokken heit *Egijpte* en hier na is zij gekomen naar *London* en tenthoongesteld voor heel de welt. God zal me pewaren has dit niet his de loofhit van Haaron, zeg eens, sinjeur Peer zijn er ook nog Loedjedoors in?

Kees Rammel. Neen, hooghartige smous! dit is niet de beroemde gouden arke des verbonds der oude joden, dit is slechts de bondskas der nieuwe constitutioneele koningen, welke voor dit doel oitstekeud schoon gemaakt, doch nog ledig is. Het grootste kunststuk daaraan is echter, dat het onzigtbaar gemaakt en daarom door niemand niet kan gevonden worden, en er dus niets kan worden uitgenomen. Bij de bondskas behooren zes en dertig sleutels, en elk die er iets in wil leggen, die kan het doen, wanneer hij te veel heeft.

Mevrouw Mima. Daar ligt ook zelfs eene westphaalsche ham. Nu, wat is hier alles vol nijverheid!

Kees Rammel. Ja, en deze westphaalsche ham heeft de goede, aangeboren eigenschap dat hij kan bewaard worden, wanneer hij niet vooraf wordt opgegeten. Daarnaast ziet gij eene geheele collectie van allerlei tijdschriften, dagbladen en karanten, welke door de geestigste menscheneters, Hottentotten en kannibalen worden uitgegeven, of anders gekonfiskeerd zijn.

Mevrouw Mima. Nu wenschte ik wel te weten, wat belangrijks er aan zulk misdruk te zien is, dat kan men bij ons in *den Haag* voor een schelling het boek koopen. Als ik geweten had, dat men zulke vodden op de tentoonstelling had kunnen zenden, zoo zoude ik dunne pannekoeken van mijn baksel met stroop hebben ingezonden.

Kees Rammel. Met uwes permissie, mevrouw Mima! dat ik de zaak ophelder. Wanneer gij pannekoeken wilt inzenden, moet gij verschillende soorten, met spek, met eijeren, (*flensjes*) en met worst en krenten aanbieden. Dan ontstaat er nijverheid en naijver.

Jooltje. Daar is waarachtig eene gewone tuinspade!

Kees Rammel. Verhekskuseer me, blonde mamsel Jooltje! dit is geene gewone, dat is eene zeer buitengewone tuinspade,

deweil daarmede geen kruit of aarde, maar goud kan uitgegraven worden, wanneer het maar voorhanden is. Beschouw de deugdelijke waarde van dezen tuinspade zeer akkeraat. Deze tuinspade is namelijk voor het goudgraven in *Californië* uitgevonden en verbeterd. Wanneer gij daarmede graaft, zoo verkrijgt gij telkens zooveel goud, als gij hebben wilt. Dewijl ze nu met de oude spade in *Californië* in het geheel geen goud meer kunnen vinden, als zoo maar een vodderige handvol goudkorrels per dag, zoo zal deze spade in het vervolg door iedereen moeten aangeschaft worden die op het goudgraven uitgaat. Vroeger noemde men zoodanige spade om goud te graven eene tooverroede.

Jooltje. Daar staat ook eene pomp.

Kees Rammel. Ja, die behoort tot de kunstige werktuigen die in den laatsten tijd zijn uitgevonden.

Jooltje. Welke deugden bezit deze pomp dan?

Kees Rammel. Dat is eene pomp, waarmede zekere ministers gebluscht kunnen worden, als zij afgebrand zijn en zij geeft zooveel water dat daardoor zelfs een geheel afgebrand land kan gered worden. Ook heeft men er bij het blusschen van vrijsterbrand het gelukkigst gebruik van gemaakt.

Mevrouw Mima. Nu komt er zelfs speelgoed, hoe kinderachtig!

Kees Rammel. Niet zoo kinderachtig als uwe wel denkt. Groote kinderen hebben behoefte aan speelgoed, en de vrouwtjes aan een speelpop, gij kunt niet begrijpen hoe razend en dol de meisjes op deze popjes zijn.

Mevrouw Mima. Is dat geen boekbinders werk?

Van Haarlem. Ja, het eerste wat gij daar ziet is een honderdjarige almanak, in welke alle gewone en ongewone gebeurtenissen zijn opgeteekend, welke tot 1950, wanneer de wereld weder geheel buitengemeen rustig zal zijn, zullen voor-

vallen. Gij kunt daarin ook reeds alle geboorten zien, waardoor de koningin van *Engeland* de wereldgeschiedenis nog zal verrijken.

Mevrouw Mima. Nu, hoor eens, die domme almanak zal toch wel niet gelooven, dat de koningin van *Engeland* 100 jaren oud wordt, dewijl hij dit gezegd heeft.

Van Haarlem. Honderd jaren oud, dat wil de almanak niet beweren, doch honderd geboorten, waarom niet? de aanleg is goed.

Mevrouw Mima. Kom loop met uwen aanleg, dat zal eene koningin ten laatste toch te vervelend worden en dan zoude het ook een groot ongeluk zijn voor het land, hetwelk bij al die nuchtere blagen en verlatene kinderen het vaderschap moet vervullen.

Een Engelschman. Yes, yes, you kan hier spreken wat you wil. Daarvoor is you in *London*, maar you moet ook bewonderen dat wij Ingelshen in de industrie de eerste en grootste nation der wereld bent, you moffen kunt niks maken. Wij hebben you alleen geroepen, om ons te bewonderen en dat is verry well van you, dat al dit gespuis komen is om ons te bewonderen.

Jan Saai. Ik schenk u deze aardigheid, Mailoord?

Peer van Grinsven. Awel zulle, schentleman, waarom is seffens die engelsche industrie voor eene keer tusschen de industrie aller nations weggekropen?

Engelschman. Goddam! wij ons niet willen encanailleren met het nijverheids-gespuis, te zaam geloopen uit heel de wereld.

Jan Saai. Zoo? o? — o? — ik zoude aars in *Laaijen* warkelaik geloofd hebben, dat dit alleen geschied ware, opdat de zamengeloopen lieden niet zouden gewaar worden, dat alle

andere fabrikaten oit de geheele wereld even zoo goed en beter waren, als die oit *Engeland.*

JOOLTJE. Wat is dat toch daar?

LIEVEN. Waer zoo? wat?

JOOLTJE. Wel dat wit, rood en blaauw daar in dat raam.

LIEVEN. Dat is et ollandsche leger en de ollandsche marinie.

JOOLTJE. Ik zie echter geen armee en geene marine.

LIEVEN. Dat is et juust, dat de bezuniging alles heit opgelost en ons niks heit overgelaeten as de kleuren van de monteering, vaendels en vlaggen. De fabrikanten bevelen zich door hunne inzending alleen, wanneer er weder eens een leger of eene marinie mot opgelost worden.

JOOLTJE. Nu, dan zullen zij uit *Frankrijk* ook nog wel bestelling krijgen ... maar hemel! moeder! hebt gij niets gehoord?

MEVROUW MIMA. Wat schort u, Jooltje? gij wordt op eens zoo doodsbleek als of gij de koorts krijgt.

JOOLTJE. Och, moeder! ik geloof dat de glazen kast kraakt, ik word zoo dinsig! hu!

MEVROUW MIMA. Gelooft gij het werkelijk, Jooltje? Jooltje, het begint mij ook te draaijen voor de oogen. Sinjeur Peer van Grinsven! wat beginnen wij? Bid toch de geachte natiën, dat zij een beetje plaats maken. Er wordt hier op deze galerij ook te sterk opgedrongen, oef! oef! ik val in onmagt! wat word ik duizelig, zij drukken mij dood. Plaats! lucht! ik word zeeziek! Dat is te erg. Niemand wil mij er door of er uit laten. Dan moet ik mij, zoo als Arnold von Winkelried, eenen doortogt banen. *(overluid)* Laat mij er door! Het heeft gekraakt! het breekt!

(Stemmen van verschillende medeleden en natiën met angstige vragen.)

Comment? Qu'est ce que cela?

What will you?

Fi-fu? *(Chineesch.)*

Kack? *(Russisch: Wat.)*

Schluschi-peruschi? *(Turksch.)*

Mevrouw Mima. Dat is waarachtig een wezenlijk ongeluk, dat deze natiën geen Haagsch verstaan, het Haagsch is toch eene levendige wereldtaal. Jooltje, spreek gij maar eens op zijn gewoon Haagsch tot alle de bijeen gedrongene natiën.

Jooltje. Och, moeder, gij weet dat op onze departementaal-scholen alleen goed Hollandsch wordt geleerd en dat ik in het Haagsch niet zoo goed te huis ben, omdat ik veel uit logeren geweest ben. Sinjeur Peer van Grinsven, help mij toch, wat ik tot deze natiën op zijn Haagsch moet zeggen, wanneer ik hen begrijpelijk wil maken, dat het geheele glazen broeibakhuis instort.

Peer van Grinsven. Awel zulle, dat weet ik seffens ook niet. Dring de gai moar voor iene kier vooroit en roep moar: knack! knack! zulle, allons! dan zullen de anderen wel nadringen en baidroaijen.

Mevrouw Mima. *(angstig roepende.)* Knack! knack!

Jooltje. Knack! knack!

Een Engelschman. Goddam! knack? will you knack?

Mevrouw Mima. *(al meer en meer beangst voortdringende.)* Yes, knack! oef! knack!

(Algemeen geroep van knack en gedrang, vreeselijk geschreeuw en gedrang naar den uitgang, door elkander.)

Mevrouw Mima. *(naar buiten stormende.)* Och hemel! lucht! lucht! Zie eens hoe mijn omvang plat gedrukt is. Jooltje, zijt gij werkelijk levendig onder die Engelsche dikbuiken uitgekomen zoo als uwe moeder? Ik dacht, dat men zich zelven in het glazen paleis alle ribben gebroken had, en het gebouw staat nog.

Jooltje. Ja, moeder! het heeft geholpen, dat wij er

uit zijn gekomen, maar zie eens hoe ik uit mijn fatsoen ben gewrongen, ik weet niet wat er met mij gebeurd is, maar ik ben mijn slot in het kruis kwijt, oef! oef!

PEER VAN GRINSVEN. Awel zulle, madammekes, stel de ge gerust, dat is nu eenmoal zoo, wanneer men van alle nations gestooten en gedrongen wordt. Dat de gailieden het hebt oitgestoan, dat is gien mirakel, doch dat het glazen palais het heeft oitgestoan, dat is ien mirakel.

TUSSCHEN-TOONEEL.

VAN HAARLEM. Wel jongen, Kees, hebje nou in *London* geen plezier gehad?

KEES RAMMEL. Een plezier om dol te worden, denk nog maar aan het begin van het bitter laijen, toen wij 's avonds 12 uur te laat door dien storm voor het tolhuis op de Theems aankwamen, hoe die loizige kelderrotten main me nachtzak met me boordjes en halfhemmetjes en jou je rencurrels en manilla's afnamen, hoe we bespogen en beslikt zonder nachtgoed of slaapmuts op de kaai stonden en een goed heenkomen moesten zoeken en daar dat plezierig gezelschap op de boot, jongens, was ik maar bai me Troi geblieven, neen, man, je kraigt me nooit weer voor plezier mee op rais.

OP DE TERUGREIS IN DE KAJUIT.

JAN SAAI. Nau, kaaik, daar zain we iemers alle weêr bai ielkaâr.

WOUTER KLEI. Joa, en ik ben bli dat ik oet de *Betouwe* bin en dat mien oks deur gehiel *London*, wat zek, deur de gehiele world is bewonderd geworden.

KAKKELINGA. Da's en lol eweest, hast alles sien en hebst de Engelschen overwonnen.

JAN SAAI. Das zou ik meinen, as ik weder oit *Laaijen* in *den Haag* kom zal ik tot koning Willem gaan en hem zeg-

gen, dat het denkbeeld van prins Aalbert zeer slim is geweest en dat dit alleen geschied is met het adee oit vaderlandsliefde en sympathie voor *Holland.* Hebje de beide Chinezen wel gezien, die zich zelve met hun schaakspel hebben tentoongesteld? Niemand heeft het gezien en niemand heeft met hen ook willen speulen, doch ons hebben ze aangegaapt, en ik weet nu, dat de hiele wereld slim is en dat in *Laaijen* hetzelfde kan gemaakt worden als in *London.*

Kakkelinga. Ja, en in *Friesland*, wat in *Grönningen* en in *Overissel*, want mi klok hebsj bewonderd zonder end.

Mozes Meijer. Ghij kent wel lhagchen, maar ik mot schreijen: O wai mier! His toch gestorven mein ploetseigertje, mijn kapitaal-ploetseigertje, ik weet niet of heit angst voor de thenthoonsthelling of omdat hij niet verdragen kennen de lhondonsche lucht. What zeg ik, lucht? His dat een lucht? zoo dik als steinkholen. En niet eens hebben zij gehad water genoeg in *London,* dewijl deze bijeengestroomde naatsies hebben schoon leeg gedronken alle pitten en alle pompen van zoet whater, zoodat ik niet eens heb gehad een slokje voor mijn ploetseigertje, als hem ook is ook te droog geworden de kheel, zoo als mij. Doch wat heb ik gezien? Tafels en stoelen, masjiene en katoen, strijkijzers en braadpeeren, borstels en kinstwerken, ledekanten en theeketels, gemaakt in *Holland* en in *Amerika*, in *Polen* en *Hongarije.* God zal mij helpen, wanneer ik niet heb gedacht dat ik was in de harke Noachs. Ja, dat is gheweest eene harke Noachs, met alle dieren en vogels, zoowel mannetjes als wijfjes. Nu kan komen eene zondvloed, prins Halbert kan als Noach heit zijne hark van glas wandelen, en kan weder bevolken de geheele welt met allerlei menschen, gedierte en gevogelte, en met allerlei werken heit zijne hand.

Jan Saai. Heer Mozes Meijer! ik zal groot misbaar

maken om jou bloedzoiger, die gekrepeerd is. Heb jai echter ook gezien, welk een bloedzoiger op de tentoonstelling is geweest?

MOZES MEIJER. His er toch een ploetseiger op de thenthoonstelling gheweest? Hik ongelikkig mensch!

JAN SAAI. Ja kaik, een vervaarlijk monster. Deze bloedzoiger is zoo gedresseerd dat hij kan storm loiden in de St. Pauls-toren.

MOZES MEIJER. Een ploetseiger — de groote klok leiden?

JAN SAAI. Zoo als ik je zeg, en ik spreek altaid de waarheid. Kaik, deze bloedzoiger roikt, zoo als alle bloedzoigers, den storm op 200 mailen.

MOZES MEIJER. God zal me pewharen! dat kan hik niet eens.

JAN SAAI. Nou zit de bloedzoiger in een glazen kast, een wainig klainer als het glazen palais, namelijk van drie voet in den omtrek en hoog, en beneden in de maschiene is het water; wanneer de bloedzoiger nau storm roikt, zoo kroipt hai in de hoogte in een klain paipje, houdt zich daarin als in een moizenval en begint zoo aan te loiden, volgens de grondbeginselen van doctor Merryweather, die monsterklok in de St. Pauls-kerk, waaraan te trekken hebben minstens 30 pootige kerels.

MOZES MEIJER. Dat is en haisselikheid. En die 30 kerels kan dwingen de ploetzeiger? mirakel! mirakel!

PEER VAN GRINSVEN. Awel, sinjeur Saai! heb de gai seffens gezien wat de koningin Pomade gezonden heeft, zulle?

JAN SAAI. Koningin Pomade?

PEER VAN GRINSVEN. Awel, die op *Tahiti* regeert, als de trotsch van onze geheel koninklijke, vervallene eeuw, volgens eene nieuwe grondwet.

JAN SAAI. Kaik, die zal wel eene nieuwe grondwet of pomade gezonden hebben.

Peer van Grinsven. Neen, zulle! eene geslotene kaisson heeft zai geschikt zonder ploats, dewail zij zich vooraf niet had aangemeld als industrie. En weet gai wat er voor iene kier in die kaisson is geweest?

Jan Saai. Ik weet het niet, ik heb er niet in gekaikt.

Peer van Grinsven. Awel, zulle! gai kost toch goed raden.

Jan Saai. Ik zeg immers dat ik er niet in gekaikt heb.

Peer van Grinsven. Awel, zoo hebt ge seffens geraden. Doar is niks in geweest als drie schepel afgeknipte nagels, welke zoo als de koningin Pomade meent, buitengewoon scheun zijn en daarom verdeeld zullen worden onder allen, die de tentoonstelling bezoeken als premie tot aandenken.

Jan Saai. Dat is wel ongelukkig, dat ik er geene heb bekomen.

Douwe. Hebts dou ook gezein, dat konstbien hetwelk loupen kan van zelfs? Wanneer nou in het jaar 1856 wederom is een tentoonstelling, dan zal de meister reeds gemaakt en ten toon gesteld hebben eene halven minsch, en weder na vuuf joaren zal hi gemoakt hebben eene hielen minsche, welke van zelfs loopt. Het is woar, de bekwoamheid goat te verre.

Jan Saai. Ach kaik, heer kameraad, wat jai daar bewondert, dat hebben zai in *den Haag* en in *Laaijen* al lang gekend. Wanneer ik in 1856 weder naar *Londen* rais, dan zal ik ook een mensch ten toon stellen.

Wessel. Hoe hets't doe dan te *Londen* gegoan?

Jan Saai. Jeloi weet toch, dat de kardinaal Waizeman voor dwaashaid en wereldzin bai de tentoonstelling heeft gewaarschuwd en dat een ander engelsche geestelaike met hooge permissie 100 guinies heit oitgeloofd voor de beste beantwoording der vraag: „Hoe kan deze vereeniging van alle volken op de tentoonstelling tot verheerlaiking van God worden aangewend, door bevordering der zedelaike welvaart der mensch-

heid?" Zoo heb ik nu overal maine opmerking gemaakt, kaik, als dat giene dwaashaid is, iene Noord-Hollandsche grutterai naar de tentoonstelling te zenden, zoo wil ik geen Jan Saai oit *Laaijen* zain.

LIEVEN. Jie et eliek, 'k è ook veul wereldsch ezien van alle nazies uut de heele wereld, want is dat niet wereldsch, waer de heele wereld te zaemen komt? Dan het kardinaal Wizeman et veul korter kennen maeken, wanneer i gewaerschuwd had voor de tentoonstelling, dan was et wereldsche reeds van zelve uutebleven en niet ekomen naer *Londen*.

MOZES MEIJER. Jij hebt gelaik, fraai Zeemensch, hik toch gezien heb, polka-mamzellen bij millioenen. Wat hebben dan die gemaakt voor thenthoonstelling? Zal hik het zeggen hof zal hik het niet zeggen? Heb hik toch niet gehoord dat zich heeft gevormd eene kommetjethee om ook te zorgen voor polka-mamzellen. What zheg hik — polka-mamzellen heit *Preijs* en heit *Hamburg* en *Berlien*, has hik thoch hook ghehoord heb zoo vele harpen en harpspielsters heit alle naties dat hik heb gehoord een spektakel als in de tempel van Salomon, toen David heeft gespeeld de harp met 6000 harpspielsters. En weet gij, waarvoor ik heb gehad vrees?

JAN SAAI. Spreek gerust, ik geef u permissie.

MOZES MEIJER. Voor de deserteurs en uitgewekene volksleiders heb ik gehad vrees. En, o wai mier! wat voor vrees. Hebben deze toch hin *Engeland* habus corpus en het regt te zijn menschen als wij. Na, wat doe ik toch te *Londen* met habus corpus, wanneer ik kan daar geranseld worden met vrees en moet loopen voor de woestaards. Heeft mijne Rebekka toch tot mij gezegd, toen hik ben hafgereisd met mijn ploetseigertje naar de thenthoonstelling: „Mozes!" heeft zij gezegd: „neem u hin acht voor het habus corpus, gij weet, gij hebt een zwak lijf en zijt geboortig heit *Polen*. Als gij zoudt geranseld wor-

den, zoudt gij toch sterven in *Engeland* met habus corpus.“ Nah, wat doe ik daarmee? Hebben zij mier toch gestooten, getrapt en gemassakreerd en ben ik toch geworden mishandeld door alle naties, zoodat ik heb altijd geschreeuwd: „hik ben hook en jood met habus corpus in *Engeland*; doch ik wil mij niet trappen en slaan laaten door de naties, dewijl ik ben en jood tot verheerlijking Gods, en opdat hik verdien den prijs welke is ghezet geworden hop de beste beantwoording dezer vraag.“ Nu zeg, mijne heeren! heb ik, Mozes Meijer heit *Polen*, gien ghelijk en moet ik niet bekomen den prais van 100 guines?

Jan Saai. Dus hebt jai oit angst in het gehiel niet opgelet, wat er op de tentoonstelling is geweest?

Mozes Meijer. Jij heb gelaik — oit angst. Weet gij, has hik binnen ben geweest in het gebouw van louter glas, heb ik gesidderd en gebeefd dat konde breken het ghebouw. God pewhare mij! kan ook alleen een engelschman met splint op het hadee komen, te bouwen zulk een gebouw van glas voor alle naties. En zoo hoog dat ik heb geloofd te zien den toren van *Babel*, welken gebouwd hebben onze nasie met alle talen, en welke zeker ook heeft zain moeten heen paleis tot thenthoonstelling voor allerlei volk.

Peer van Grinsven. Awel, zulle! weet gai wel waar over ik mai verwonderd heb op de tentoonstelling? Dat daar zoo weinig industrie vaa schilderijen en beeldhouwwerk geweest is, zulle!

Jan Saai. Ja kaik, een iegelaik maakt hier wat hij kan maken. Straikaizers en borstels, stoelen en tafels, masjienen en braadpeeren, die laten zich in onzen taid wel maken, doch schilderaijen! die worden niet door masjienen gemaakt.

Peer van Grinsven. Awel! doar heb de gai gelaik in, Loaijenaar! voor iene keer seffens eene haagsche onschuld —

Mevrouw Mima. Wat, gij hebt eene haagsche onschuld op de tentoonstelling gezien?

Peer van Grinsven. Awel, zulle! doch van Caramelli in *den Haag* oit brons gemoakt, wat deze Haagsche onschuld goed zal conserveren en dan nog eene groep van jagthonden en schoothondjes, van denzelfden beeldhouwer oit brons.

Jooltje. Hebt gij echter ook die groote boomen gezien, die in het midden stonden! Die waren buitengemeen natuurlijk gemaakt.

Peer van Grinsven. Meen de gai die groote eekene boomen, zulle, blonde mamsel Jooltje?

Jooltje. Ja, wie die toch wel ten toon heeft gesteld?

Peer van Grinsven. Awel zulle, hoor eens, wanneer gai die voor ten toon gesteld houdt, dan zait de ge ongemekkelijk gekuld. Deze boomen waren immers in puris naturalibus.

Jooltje. Hoe zoo?

Peer van Grinsven. Die zijn immers in het glazen paleis zoo gewassen.

Jooltje. Wel neen. Het glazen paleis moet eerst vier maanden oud zijn, doch deze boomen hebben het reeds verder gebragt.

Peer van Grinsven. Begraip de ge, mamsel Jooltje, die groote eekene boomen hebben eerder bestaan als het glazen palais. Awel, de bouwmeister heit de boomen niet willen oitgraven, maar stoan laten en daarom heeft hij het adee oitgevoerd, het glazen palais aldaar nog goed 16 voet hooger te bouwen als de boomen.

Jooltje. Dat maakt hen ongemeen veel schooner.

Peer van Grinsven. O, alle scheun. Ik heb voor eene keer main kataloog meegebragt. Dezen zal ik te *Amsterdam* of in *den Haag* in eene rarekiek ten toon stellen en dan kunnen de Hagenaars door vergrootglazen ook jouisseren van hetgeen

wat de tentoonstelling te *London* in het glazen palais is, op deze waize zal ik in *den Haag* en *Amsterdam* met mijne rarekiek weder terugwinnen, wat ze mai te *London* hebben afgezet.

MEVROUW MIMA. Doe dat sinjeur Peer van Grinsven, dan zal ik u in *den Haag* ook nog een cent van de industrie gunnen.

PEER VAN GRINSVEN. Awel, weet de gai seffens wat mai voor eene keer zeer verwonderd heeft?

MEVROUW MIMA. Nu?

PEER VAN GRINSVEN. Dat de revolutie niet op de tentoonstelling is gekomen, welke de volksleiders in dit zamenwoelen van losgelatene en gevlugte geesten verwacht hebben. Dat was toch eene revolutie van de geheele wereld geweest en wanneer zij dan het venster zouden hebben willen inklimmen, awel hoor eens, dat zoude in het glazen palais alles plaizier geweest zijn.

LIEVEN. 't Is ook maer goed, dat wi nijverheids-tentôônstellings-zakken van gutte-perki ehad è. Sjeur Peer, è ji der geen erold?

PEER VAN GRINSVEN. Mondieu! awel zulle, van ons weten onze Haagsche en Brusselsche trek- en roofvogels, dat ik wel leege zakken maar geen geld heb, doch de heeren schentlemans en Russen zullen genoeg gevangen hebben. Bai mai heeft niemand in den zak willen ingaan.

DRUK VAN P. D. J. QUANJER.